

Jaunimo problemų sprendimo Akmenės rajono savivaldybėje 2013–2018 metų plano trumpas pristatymas

Jaunimo problemų sprendimo Akmenės rajono savivaldybėje 2013–2018 metams planas parengtas įgyvendinant projektą „Integruotos jaunimo politikos plėtra“, finansuojamą pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ įgyvendinimo priemonę VP1-4.1-VRM-07-V „Bendradarbiavimo tarp valstybinio ir nevyriausybinių sektorių skatinimas“. Projektą įgyvendina Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Projekto tikslas – stiprinti valstybinį ir nevyriausybinių sektorių, dirbančių su jaunimu bei kurti, skatinti ir stiprinti bendradarbiavimo tarp valstybinio ir nevyriausybinių sektorių formas.

Jaunimo problemų sprendimo Akmenės rajono savivaldybėje 2013–2018 metams planas skirtas Akmenės rajono savivaldybės valdžios, verslo ir visuomenės atstovams, formuojantiems jaunimo politiką Akmenės rajone / mieste. Planu siekiama sukurti darnią aplinką ir prielaidas vystyti tęstinę jaunimo politiką, užtikrinant esamų priemonių plėtojimą, kylančių problemų sprendimą, naujų priemonių atsiradimą ir šių priemonių efektyvų veikimą, užtikrinant tarpžinybinį ir tarpsektorinį bendradarbiavimą bei sudarant palankias sąlygas formuoti jauno žmogaus asmenybei integruojantis į visuomenės gyvenimą.

Dokumentas parengtas atsižvelgiant į ES jaunimo politikos strategijos, Europos jaunimo pakto, Lisabonos strategijos, Europos Komisijos Jaunimo politikos baltosios knygos, Jaunimo politikos pagrindų įstatymo, Nacionalinės jaunimo politikos plėtros programos, Akmenės rajono savivaldybės plėtros strateginius planus ir kitų aktualių teisės aktų nuostatas. Rengiant planą, buvo remtasi Akmenės rajono savivaldybės jaunimo problematikos tyrimu, Jaunimo politikos įgyvendinimo Akmenės rajono savivaldybėje kokybės vertinimo ataskaita, Akmenės rajono savivaldybės jaunimo reikalų koordinatoriaus pateikta informacija, Akmenės rajono savivaldybėje suorganizuotų diskusijų su jaunimo organizacijų bei su jaunimu dirbančių organizacijų, savivaldybės ir jai pavaldžių institucijų ir kitais atstovų nuomone. Taip pat, naudotasi Lietuvos statistikos departamento, Juridinių asmenų registro, Akmenės rajono savivaldybės administracijos ir kitų institucijų statistiniais duomenimis. Situacijos analizei atlikti pasitelkta PEST analizės technika, pateikiant politinių–teisinių, ekonominių, socialinių–kultūrinių bei technologinių veiksnių apžvalgą.

Plane išskirtos šios pagrindinės jaunimo problemos:

- sunkumai įsidarbinti, mažas darbo vietų skaičius bei maži atlyginimai;
- prastą laisvalaikiui skirtą infrastruktūrą bei vietų jaunimui susiburti ir leisti laisvalaikį trūkumas;
- renginių, kultūrinės veiklos, sportinių užsiėmimų trūkumą bei mokamas ugdymo ir laisvalaikio paslaugas;
- patyčios bei nesaugumas gatvėse.

Šioms problemoms spręsti siūlomos prioritėtinės veiklos kryptys:

- sąlygų išnaudoti mokyklos infrastruktūrą, aktyviam jaunuolių laisvalaikio praleidimui, sudarymas, sporto užsiėmimų, būrelių organizavimo mokyklose skatinimas;
- sveiko ir aktyvaus gyvenimo būdo propagavimas;
- profesinio orientavimo, ypatingą dėmesį skiriant moksleiviams, stiprinimas.
- jaunimo politikos stebėsenos ir vertinimo sistemos diegimas.

Prioritetinėms kryptims, tikslams ir uždaviniams įgyvendinti pasiūlytas priemonių planas (plačiau žiūrėti Priemonių planą), kuriame pagrindiniais vykdytojais ir partneriais yra pasiūlyti Akmenės rajono savivaldybės struktūros ir institucijos, savivaldybėje veikiančios institucijos, nevyriausybinių organizacijos, verslo įmonės bei jaunimo organizacijos, struktūros ir neformalios grupės, kurie tiesiogiai ar ne tiesiogiai prisideda prie savivaldybės jaunimo politikos formavimo ir įgyvendinimo bei plane iškeltų problemų sprendimo.

**Jaunimo problemų sprendimo Akmenės rajono savivaldybėje 2013–2018 metų plano
Priemonių plano įgyvendinimo gairės**

Priemonė	Įgyvendinimo gairės
1. Tikslas – Padidinti ugdymo paslaugų prieinamumą bei pasiūlą ir išplėtoti jaunimo užimtumui tinkamą infrastruktūrą.	
1.1. Uždavinys – išplėtoti Naujosios Akmenės miesto ir rajoninių gyvenviečių neformalaus ugdymo įstaigų paslaugų pasiūlą bei susisiekimą, spręsti mokyklinio amžiaus vaikų ir jaunimo susisiekimo problemas.	
1.1.1. Išplėtoti Naujosios Akmenės miesto ir rajoninių gyvenviečių neformaliojo ugdymo įstaigų paslaugų pasiūlą bei susisiekimą, spręsti mokyklinio amžiaus vaikų ir jaunimo susisiekimo problemas;	Įvertinti esamą neformaliojo ugdymo įstaigų tinklą ir jų išsidėstymą rajone. Taip pat išanalizuoti ne Naujojoje Akmenėje gyvenančių moksleivių poreikius ir pagal tai suplanuoti neformaliojo ugdymo įstaigų paslaugų prieinamumą už Naujosios Akmenės miesto ribų, pvz. Ventoje, Akmenėje.
1.1.2. Didinti neformalaus ugdymo teikėjų skaičių, plėsti ugdymo paslaugų pasiūlą bei kelti su jaunimu dirbančių įstaigų specialistų kompetencijas	Išanalizuoti, kada ir kokiais maršrutais važinėja mokykliniai autobusai, suderinti jų grafikus su neformaliojo ugdymo užsiėmimais ir taip sudaryti sąlygas didesniai kiekiui mokinių lankyti užsiėmimus.
1.2 Uždavinys – didinti neformalaus ugdymo teikėjų skaičių, plėsti ugdymo paslaugų pasiūlą bei kelti su jaunimu dirbančių įstaigų specialistų kompetencijas.	
1.2.1. Kelti neformaliojo ugdymo įstaigų darbuotojų darbo su jaunimu kompetencijas.	Inicijuoti mokymus neformaliojo ugdymo įstaigų darbuotojams arba stengtis deleguoti Savivaldybės neformaliojo ugdymo įstaigų darbuotojus į kitų institucijų rengiamus mokymus. Savivaldybei rengiant kvalifikacijos kėlimo mokymus pačiai, atsižvelgti į Jaunimo reikalų departamento patirtį ir įgyvendintas iniciatyvas rengiant jaunimo darbuotojus.
1.2.2. Įdiegti neformaliojo ugdymo krepšelio sistemą Akmenės rajone.	Įvertinti ir išanalizuoti Švietimo ir mokslo ministerijos įgyvendinamą bandomąjį neformaliojo ugdymo krepšelio diegimo projektą. Inicijuoti neformaliojo ugdymo krepšelio diegimą Savivaldybėje pagal Švietimo ir mokslo ministerijos rekomendacijas.
1.3 Uždavinys – skatinti savanorystę ir dalyvavimą jaunimo organizacijų veikloje.	
1.3.1. Remti jaunimo organizacijų iniciatyvas ir projektus.	Numatyti finansavimą Savivaldybės biudžete bei konkurso būdu finansuoti projektus.
1.3.2. Rengti jaunimo veiklos pristatymus mokyklose.	Inicijuoti jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų bei mokyklų bendradarbiavimą. Sudaryti jaunimo veiklos pristatymų mokyklose koncepciją ir ją įgyvendinti.
1.3.3. Rengti savanorių pagerbimo ir apdovanojimo renginius.	Inicijuoti savanorių pagerbimo renginį, jo metu apdovanoti ar kitaip pagerbti Savivaldybėje veikiančius savanorius ir savanoriškas organizacijas. Taip skatinti savanorystės plėtrą ir geresnį žinomumą.
1.4 Uždavinys – plėsti lauko žaidimų aikštelių, sporto aikštynų, kitų jaunimo poreikius atitinkančių bei saugių erdvių skaičių ir prieinamumą rajono jaunimui.	
1.4.1. Plėsti dviračių ir pėsčiųjų takų ilgį.	Inicijuoti skirtingų Savivaldybės skyrių

	<p>bendradarbiavimą, sutelkiant skyrių darbuotojus priimti sprendimus, sąlygojančius plėsti dviračių takus bei gerinti šią infrastruktūrą. Į sprendimų rengimą įtraukti jaunimo organizacijas, vietos bendruomenes. Įvertinti galimybes pritraukti vietos verslo įmones.</p>
1.4.2. Atnaujinti esamas vaikų žaidimo aikštes.	<p>Inicijuoti skirtingų skyrių Savivaldybės bendradarbiavimą, sutelkiant skyrių darbuotojus priimti sprendimus, kurias vaikų žaidimo aikštes būtina atnaujinti pirmiausia. Į sprendimų rengimą įtraukti jaunimo organizacijas, vietos bendruomenes. Įvertinti galimybes atnaujinti aikštes ne tik Savivaldybės lėšomis, bet ir pasitelkiant vietos verslo įmones ar skiriant tikslinę paramą nevyriausybinėms organizacijoms, kurios gali suburti savanorius darbams atlikti.</p>
1.4.3. Įrengti naujas vaikų žaidimų aikštes.	<p>Inicijuoti skirtingų Savivaldybės skyrių, seniūnų, VVG bendradarbiavimą, sutelkiant skyrių darbuotojus priimti sprendimus, kur būtina įrengti naujas vaikų žaidimo aikštes. Į sprendimų rengimą įtraukti jaunimo organizacijas, vietos bendruomenes. Rasti būdų kaip pritraukti vietos verslo įmones.</p>
1.4.4. Atnaujinti sporto aikštes.	<p>Inicijuoti skirtingų Savivaldybės skyrių bendradarbiavimą, sutelkiant skyrių darbuotojus priimti sprendimus, kurias sporto žaidimo aikštes būtina atnaujinti pirmiausia. Į sprendimų rengimą įtraukti jaunimo organizacijas, vietos bendruomenes. Įvertinti galimybes atnaujinti aikštes ne tik savivaldybės lėšomis, bet ir pasitelkiant vietos verslo įmones ar skiriant tikslinę paramą nevyriausybinėms organizacijoms, kurios gali suburti savanorius darbams atlikti.</p>
1.4.5. Įrengti naujas sporto aikštes.	<p>Inicijuoti skirtingų Savivaldybės skyrių, seniūnų, VVG bendradarbiavimą, sutelkiant skyrių darbuotojus priimti sprendimus, kur būtina įrengti naujas sporto aikštes pirmiausia. Į sprendimų rengimą įtraukti jaunimo organizacijas, vietos bendruomenes. Rasti būdų kaip pritraukti vietos verslo įmones.</p>
1.4.6. Įrengti riedlenčių parką.	<p>Inicijuoti skirtingų Savivaldybės skyrių bendradarbiavimą, sutelkiant skyrių darbuotojus priimti sprendimus, kur būtina įrengti riedlenčių parką jaunimui. Į sprendimų rengimą įtraukti jaunimo organizacijas, neformalųjį jaunimą, išklausti jų poreikius ir apsvarstyti jų siūlomą vietą. Rasti būdų kaip pritraukti vietos verslo įmones.</p>
1.4.7. Atnaujinti sporto rūmus.	<p>Pagal galimybes atnaujinti Savivaldybei priklausančias sporto rūmų patalpas, pritaikant</p>

	jas aktyvaus jaunimo poreikiams ir įrengti juose tinkamą, laisvalaikio ir užimtumo infrastruktūrai būtiną, techninę bazę.
1.5 Uždavinys – užtikrinti mokyklų ir kitų viešųjų įstaigų, turinčių laisvalaikio praleidimui ir ugdymui tinkamą bazę, atvirumą jaunimui.	
1.5.1. Įvertinti esamą poreikį ir numatyti mokyklas ar kitas įstaigas, kuriose esama laisvalaikio praleidimui tinkama bazė (pvz., sporto salės) turi būti laisvai prieinama jaunimui.	Vertinant situacija ir ruošiant sprendimą, atsižvelgti į mokyklų ar kitų tinkamų įstaigų geografinį išsidėstymą. Analizuoti, kurie viešieji pastatai būtų lengviausiai ir patogiausiai prieinami jaunimui. Siūlant sprendimą, įvertinti tai, kad pastatai ir juose esanti laisvalaikio praleidimui bazė turi būti prienami kuo didesniai skaičiui jaunimo.
II Tikslas – spręsti jaunimo įsidarbinimo bei sėkmingo įsitvirtinimo rajone problemas, skatinant jaunų žmonių verslumą bei gerinant profesinį orientavimą ir moksleivių pasiruošimą darbinei karjerai.	
2.1. Uždavinys – sukurti ir įgyvendinti į jaunimą orientuotas verslumo skatinimo programas.	
2.1.1. Perimti kitų savivaldybių gerąją patirtį ir kasmet organizuoti jaunimo verslumo konkursą.	Susipažinti ir išanalizuoti kitų Savivaldybių patirtį, rengiant jaunimo verslumo konkursus. Parengti konkurso koncepciją ir inicijuoti Savivaldybės sprendimą rengti konkursą kasmet.
2.1.2. Sukurti verslininkų – mentorių tinklą, padedantį ir konsultuojantį jaunimą, norintį kurti verslą.	Burti Savivaldybės teritorijoje gyvenančius ir verslą kuriančius verslininkus į mentorių tinklą. Kuriant tinklą, į jo veiklą įtraukti tuos verslininkus, kurie nori neatlygintinai ugdyti jaunimo verslumą. Savivaldybės darbuotojams prisiimti atsakomybę kuruoti ir palaikyti tinklo veiklą.
2.2. Uždavinys – gerinti moksleivių profesinį orientavimą didinant mokyklų atvirumą bendradarbiavimui, supažindinant moksleivius su profesijomis ir padedant ruošti darbinei karjerai.	
2.2.1. Inicijuoti mokyklų ir verslo įmonių bendradarbiavimą supažindinant moksleivius su skirtingomis profesijomis.	Inicijuoti mokyklų aktyvesni bendradarbiavimą su verslo įmonėmis. Skatinti mokyklų administracijas aktyviai ieškoti partnerystės, rengti bendrus projektus, iniciatyvas su verslu. Mokyklų ir verslo įmonių bendrą iniciatyvų pagalba sudaryti sąlygas mokiniams susipažinti su skirtingomis specialybėmis, pamatyti skirtingų profesijų asmenų darbinę veiklą.
III tikslas – Vykdyti efektyvią prevencinę veiklą, gerinti fizinę bei psichologinę jaunimo sveikatą bei formuoti jaunimo sveikos gyvensenos įpročius.	
3.1. Uždavinys – skatinti sveiką gyvenseną bei plėtojant sportą visiems didinti sportuojančio jaunimo skaičių.	
3.1.1. Organizuoti masinius neprofesionalaus sporto renginius.	Masiniai renginiai skirti neprofesionaliems sportininkams skatina sveiką gyvenseną bei yra patrauklūs jaunimui, todėl, siekiant didesnio sportinio aktyvumo, rekomenduojama inicijuoti įvairių sporto šakų renginius. Pvz., krepšinio, futbolo turnyrai, dviračių, bėgimo maratonai ir t.t. Sprendimus dėl konkrečių sporto šakų renginių pasirinkimo rekomenduojama priimti įtraukiant sporto mokyklų, jaunimo ir su

	jaunimu dirbančių organizacijų, bendruomenių atstovus. Šiuos asmenis taip pat svarbu įtraukti į renginių organizavimą, skatinti savanorystę organizuojant ir įgyvendinant renginius.
3.1.2. Administracinėmis priemonėmis skatinti Savivaldybei pavaldžias sporto įstaigas dalį veiklos orientuoti į rezultatų nesiekiančio jaunimo užimtumą.	Peržiūrėti sporto įstaigų prioritetus ir veiklos kryptis, įvertinti, kiek šiuo metu resursų skiriama profesionalų rengimui ir kiek sporto rezultatų nesiekiančiam sportavimui. Tvirtinant įstaigų metinius veiklos planus ir skiriant asignavimus, kelti tikslus didinti rezultatų nesiekiančių užsiėmimų skaičių.
3.1.3. Rengti švietėjiškas akcijas, renginius informuojančius jaunimą apie sveiką gyvenimą.	Remti bei pavaldžioms įstaigoms pavesti rengti švietėjiškas akcijas. Akcijų organizavimui išnaudoti kitus įvykius, rajono šventes, vykstančius tradicinius renginius. Jų metu patraukliai, novatoriškai skatinti jaunimą rinktis sveiką gyvenimo būdą.
3.2. Uždavinys – vykdyti efektyvią prevencinę veiklą paremtą turiningo laisvalaikio ir užimtumo didinimu, įtraukimu į jaunimo organizacijų veiklą.	
3.2.1. Rengti stovyklas, įvairaus sporto turnyrus nusikalsti linkusiam jaunimui.	Inicijuoti tikslines stovyklas ar renginius nusikalsti linkusiam jaunimui. Į stovyklų ar renginių planavimą ir reikalingų resursų užtikrinimą įtraukti skirtingas suinteresuotas grupes, pvz., Švietimo, kultūros ir sporto skyrių, policijos komisariatą, vietos bendruomenę. Taikyti netradicinius metodus, pvz., naktinis krepšinio turnyras ir pnš.
3.2.2. Remti jaunimo organizacijų projektus, kuriuose į organizuotą veiklą įtraukiami socialiai pažeidžiami ir nusikalsti linkę jauni žmonės.	Remiant jaunimo organizacijų projektus, kaip vieną iš prioritetų numatyti nusikalsti linkusio jaunimo įtraukimą į projektinę veiklą.
IV Tikslas – Užtikrinti žinybų bendradarbiavimą, sprendžiant jaunimo problemas, kuriant palankias sąlygas ir gerinant informacijos prieinamumą.	
4.1. Uždavinys – stiprinti Jaunimo reikalų tarybą, didinti jaunimo atstovų įtraukimą į rajonui aktualių klausimų svarstymą, gerinti skirtingų žinybų bendradarbiavimą sprendžiant jaunimo problemas.	
4.1.1. Rengti įvairių jaunimui aktualių sričių (kultūros, sporto, urbanistikos, ugdymo ir t.t.) aktualijas aptariančius Jaunimo reikalų tarybos posėdžius.	Į Jaunimo reikalų tarybos posėdžių darbotvarkes įtraukti ir kviesti Savivaldybės skyrių atstovus. Šių posėdžių metu Jaunimo reikalų tarybos narius supažindinti su jaunimui aktualių skyrių veikla, prioritetais.
4.1.2. Parengti ir pateikti Jaunimo reikalų tarybos rekomendacijas, pasiūlymus atsakingiems savivaldybės skyriams dėl jų vykdomos veiklos.	Po Jaunimo reikalų tarybos posėdžių aptariančių jaunimui aktualių Savivaldybės skyrių veiklą ir prioritetus, parengti ir Jaunimo reikalų taryboje patvirtinti rekomendacijas dėl šių skyrių veiklos, prioritetų bei kitų veiklos aspektų.
4.2. Uždavinys – sukurti jaunimo informavimo sistemą.	
4.2.1. Parengti Savivaldybės ir kitų su jaunimu dirbančių organizacijų vykdomo informavimo analizę.	Įgyvendinant šią priemonę būtina įvertinti kaip šiuo metu skirtingos institucijos informuoja jaunimą. Analizuojant esamą jaunimo informavimą, svarbu surinkti informaciją, kokios institucijos, kokias tikslais informuoja

	<p>jaunimą, kokius informavimo kanalus pasirenka, koks yra kiekvieno kanalo efektyvumas, kiek asmenų šiais kanalais gauna informaciją. Analizei atlikti rekomenduojama parengti klausimyną bei rengti diskusijas. Parengta analizė bus duomenų šaltinis kuriant būsimą jaunimo informavimo sistemą bei rengiant jos specifikaciją.</p>
4.2.2. Sukurti jaunimo informavimo sistemą.	Parengti projektą ir jį įgyvendinti.